

EUROPAPARLAMENTET

2014 - 2019

Utskottet för industrifrågor, forskning och energi

2014/2256(INI)

20.4.2015

YTTRANDE

från utskottet för industrifrågor, forskning och energi

till utskottet för rättsliga frågor

över genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (2014/2256(INI))

Föredragande av yttrande: José Blanco López

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för industrifrågor, forskning och energi uppmanar utskottet för rättsliga frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet konstaterar betydelsen av Europas kulturella och språkliga mångfald, som innebär möjligheter snarare än hinder för den inre marknaden, och betonar att de kulturella och kreativa sektorerna i Europa är en motor för ekonomisk tillväxt, innovation och skapande av arbetstillfällen i EU, eftersom de sysselsätter över 7 miljoner människor och genererar över 4,2 procent av EU:s BNP. Parlamentet framhåller att de kulturella och kreativa sektorerna fortsatte att skapa arbetstillfällen under den ekonomiska krisen 2008–2012 och har spelat en viktig roll för att öka EU:s konkurrenskraft. Parlamentet betonar att nya affärsmodeller och innovativa onlinetjänster har skapats.
2. Europaparlamentet betonar att kulturellt och kreativt innehåll online är viktiga drivkrafter för utvecklingen av informationssamhället, informationsteknik och investeringar i digitala infrastrukturer och tjänster, vilket därmed främjar innovation, tillväxt och kreativitet.
3. Europaparlamentet understryker att upphovsrätt och närstående rättigheter utgör de rättsliga ramarna för de kulturella och kreativa sektorerna i Europa och ligger bakom dessas förmåga att skapa ekonomisk verksamhet, konkurrenskraft, sysselsättning, kreativitet och innovation. Parlamentet understryker att sektorns produktivitet fortfarande tilltar, men betonar det nuvarande fragmenterade och föråldrade systemet hindrar den europeiska digitala inre marknaden från att utvecklas fullt ut och fungera väl.
4. Europaparlamentet välkomnar EU-medborgarnas stora intresse för och bidrag till kommissionens offentliga samråd om översynen av EU:s bestämmelser om upphovsrätt.
5. Europaparlamentet understryker att upphovsrätt och närstående rättigheter bör utgöra en balanserad rättslig ram för de kulturella och kreativa sektorerna i Europa, så att dessa kan skapa ekonomisk verksamhet och sysselsättning. Parlamentet understryker dock att det nuvarande fragmenterade och föråldrade avgiftssystemet skapar stora problem för utvecklingen av den europeiska digitala inre marknaden och därför utgör ett hot mot tillväxt och ekonomisk utveckling.
6. Europaparlamentet understryker att upphovsrätt och närstående rättigheter utgör de rättsliga ramarna för de kulturella och kreativa sektorerna i Europa och ligger bakom dessas förmåga att skapa ekonomisk verksamhet och sysselsättning. Även om produktiviteten inom de kulturella och kreativa sektorerna fortsätter att öka framhåller parlamentet att inkomsterna för rättsinnehavarna inom området minskar.
7. Europaparlamentet understryker att upphovsrätt och närstående rättigheter utgör de rättsliga ramarna för de kulturella och kreativa sektorerna i Europa, liksom för utbildnings- och forskningssektorn och för den sektor som drar nytta av undantag och

inskränkningar av dessa rättigheter, och de ligger till grund för dessas verksamhet och för sysselsättningen.

8. Upphovsrätt och närstående rättigheter är de rättigheter som alla kreativa sektorer och denna värdekedja bygger på. Därför uppmanar Europaparlamentet kommissionen att stödja och skydda upphovsmännens immateriella rättigheter i syfte att låta de kreativa sektorerna i Europa blomstra.
9. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att vidareutveckla EU:s digitala agenda, bland annat målet att modernisera upphovsrättsreglerna. Parlamentet erkänner behovet av att se över direktiv 2001/29/EG för att säkra skälig ersättning åt upphovsmän, utövande konstnärer och andra upphovsrättsinnehavare samt lämpligt skydd för dessa rättigheter, och en rättvis balans i Europas kulturekonomi mellan alla berörda parter (små och medelstora företag, konsumenter, användare, kulturskapare och rättsinnehavare) i en digital tidsålder som innebär en föränderlig teknisk miljö i ständig utveckling och medför förändringar i användarnas beteende, med möjligheter och utmaningar. En sådan översyn bör erbjuda den nödvändiga rättssäkerheten, stabiliteten och tydligheten och den flexibilitet som behövs för att främja investeringar och tillväxt i den kreativa och kulturella sektorn, samtidigt som man undanröjer rättsliga osäkerheter och inkonsekvenser som inverkar negativt på den inre marknads funktionssätt. Parlamentet efterlyser även ett starkt engagemang för principen att så snart som möjligt för enhetlighetens skull se över direktiv 2000/31/EG om elektronisk handel. Ett av de främsta målen för denna översyn bör vara att modernisera upphovsrätten i syfte att underlätta gränsöverskridande tillgång till tjänster och innehåll, samtidigt som en hög skyddsnivå för immateriella rättigheter bevaras, till nytta för utveckling och kulturell mångfald.
10. Europaparlamentet understryker att moderniseringen av de befintliga upphovsrättsreglerna är en integrerande del av den digitala ekonomin.
11. Europaparlamentet anser att innovation inom kreativitet och tekniska framsteg kan ha en betydande inverkan på människors liv genom att den gör det möjligt för olika grupper att kommunicera kreativt och samarbeta, så att kreativa människors befintliga färdigheter förbättras och mervärde skapas. Detta bidrar till förbättrad konkurrenskraft, sysselsättning och innovation i hela Europa.
12. Europaparlamentet är medvetet om att kommersiella verksamheter som gör intrång i upphovsrätt utgör ett allvarligt hot mot den digitala inre marknads funktionssätt och utvecklingen av ett lagligt utbud av diversifierat kulturellt och kreativt innehåll online.
13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra en bedömning av de olika privatkopieringsmekanismerna i Europa, med beaktande av ändamålsenligheten för och insynen i avgifterna samt förändringar i användningen av privatkopiering. Parlamentet anser att kommissionen bör ta itu med skillnaderna i privatkopieringsmekanismerna i syfte att säkra den fria rörligheten för varor och tjänster på den inre marknaden och trygga en skälig ersättning för kreativt och kulturellt innehåll samt underlätta utvecklingen av nya och innovativa affärsmodeller.

14. Europaparlamentet betonar att en reform av EU:s upphovsrättsregelverk bör fortsätta att stärka Europas kulturella och kreativa sektorer genom att öka säkerheten om rättsläget på det digitala området för alla berörda parter, inbegripet rättsinnehavare, företag och användare, och genom att ge incitament till innovativa licensieringssystem online och nya affärsmodeller för onlinedistribution av innehåll, för att på så vis ge sektorn möjlighet att dra nytta av den digitala revolutionen samtidigt som en balanserad värdekedja bevaras.
15. Europaparlamentet påminner om att undantag från och inskränkningar av upphovsrätten är en central aspekt av upphovsrättssystemet och att betydande bidrag till ekonomisk tillväxt, innovation och skapande av arbetstillfällen i EU också genereras av institutioner som är beroende av undantag från och inskränkningar av upphovsrätten. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en harmoniserad ram för undantag och inskränkningar för att ta itu med den fragmenterade marknaden, förbättra rättssäkerheten och främja gränsöverskridande tillgång till upphovsrättsskyddat innehåll, i syfte att möjliggöra lika tillgång till kulturell mångfald i hela EU och uppfylla konsumenternas förväntningar. Parlamentet påminner om att medlemsstaterna när de föreskriver undantag och inskränkningar bör se till att dessa inte strider mot det normala utnyttjandet av verket eller alstret och inte oskäligt inkräktar på rättsinnehavarens legitima intressen. Parlamentet efterlyser en ny utvärdering av undantag för forsknings- och utbildningsändamål, vilket bör omfatta utbildnings- och forskningsverksamhet som är knuten till en utbildningsanstalt eller en utbildningsinstitution som är erkänd av de nationella myndigheterna eller i lagstiftningen, eller inom ramen för ett utbildnings- eller forskningsprogram. Kommissionen uppmanas med kraft att hitta sätt för offentliga bibliotek och forskningsbibliotek att låna ut böcker för privat bruk till allmänheten i digitala format, oberoende av vilken plats låntagaren befinner sig på, och garantera en skälig ersättning åt rättsinnehavarna.
16. Europaparlamentet efterlyser ett obligatoriskt undantag som gör det möjligt för offentliga bibliotek och forskningsbibliotek att låna ut böcker för privat bruk till allmänheten i digitala format, oberoende av vilken plats låntagaren befinner sig på.
17. Europaparlamentet ser att en lämplig anpassning av direktiv 2001/29/EG till den digitala tidsåldern kan ge upphov till entreprenörskap och nya affärsmodeller, vilket främjar innovation och sysselsättning.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utforska möjligheten att avsevärt förkorta de harmoniserade skyddstiderna för upphovsrätt inom ramen för en modern handelspolitisk agenda.
19. Europaparlamentet understryker vikten av avtalsfrihet för alla rättsinnehavare, vilka bör ha möjlighet att fritt utöva sina rättigheter. Det är nödvändigt att utarbeta rättsliga ramar som är evidensbaserade och beaktar erfarenheterna från alla berörda parter, samtidigt som de stärker förhandlings- och avtalspositionen för alla kulturskapare i förhållande till andra rättsinnehavare och mellanhänder.
20. Europaparlamentet föreslår en översyn av tjänsteleverantörernas och mellanhändernas ansvar, för att klargöra deras rättsliga ställning och ansvar med avseende på

upphovsrätt, se till att tillbörlig aktsamhet iakttas under hela den kreativa processen och distributionskedjan och garantera en skälig ersättning åt upphovsmän och rättsinnehavare i EU.

21. Europaparlamentet anser att det är nödvändigt att, inom ramen för en övergripande reform av upphovsrätten, även införa åtgärder för att gränsöverskridande öka utbudet och tillgängligheten när det gäller digitalt innehåll, till exempel ny lagstiftning om konsumentskydd, utveckling av elektronisk handel, tillnärmning av mervärdesskattesatser samt utbyggnad av digitala nät.
22. Europaparlamentet anser att det är nödvändigt att tillhandahålla en tydlig och uppdaterad ram för kulturinstitutioner som kommer att göra det möjligt för bibliotek att bedriva e-utlåning och för bibliotek, arkiv och museer att på nätet tillgängliggöra skyddade verk som inte längre finns i handeln.
23. Europaparlamentet anser att medborgarna bör kunna ha tillgång till och köpa onlineinnehåll från en annan medlemsstat och att praxis att begränsa tillgång till onlineinnehåll baserat på var användarna befinner sig hindrar utvecklingen av den digitala inre marknaden. Parlamentet välkomnar gränsöverskridande licensiering av rättigheter i enlighet med direktiv 2014/26/EU som en förebild och ett sätt att övervinna fragmenteringen på den inre marknaden. Parlamentet uppmuntrar utvecklingen av balanserade, flexibla och marknadsrelaterade lösningar som kan bidra till att övervinna de befintliga hindren för den gränsöverskridande tillgången till och tillgängligheten av produkter och tjänster, samtidigt som den kulturella mångfalden respekteras, inbegripet en utveckling av mekanismer som gör det möjligt att inom EU ta med sig lagligen förvärvat audiovisuellt innehåll över gränserna.
24. Europaparlamentet anser att praxis att begränsa tillgång till onlineinnehåll för användare som tidigare betalat för att få tillgång till sådant innehåll, på grundval av var dessa befinner sig, är skadlig för nätets funktion och hindrar utvecklingen av den digitala inre marknaden.
25. Europaparlamentet påpekar att den snabba tekniska utvecklingen och förändringarna inom affärsmodellerna på den digitala marknaden kräver en teknikneutral rättslig ram för upphovsrätter. Parlamentet betonar att skyddet av upphovsrätten och närstående rättigheter måste respekteras både på och utanför nätet, men konstaterar också att den digitala miljön inte är identisk med den analoga världen, och betonar behovet att noga undersöka förteckningen över undantag och inskränkningar samt frågan om ytterligare eller alternativa former av upphovsrättskydd behövs för att hantera ämnet och bidra till ekonomisk tillväxt, konkurrenskraft och en fullständig utveckling av den digitala inre marknaden.
26. Europaparlamentet noterar betydelsen av territoriella licenser i EU, särskilt när det gäller audiovisuell produktion och filmproduktion, som i huvudsak bygger på programföretagens system för förköp eller förfinansiering.
27. Europaparlamentet framhåller att digitala avgifter bör göras öppnare och optimeras för att skydda rättsinnehavare och konsumenträttigheter, bland annat genom att ta hänsyn till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/26/EU av den 26 februari 2014 om

kollektiv förvaltning av upphovsrätt och närstående rättigheter och gränsöverskridande licensiering av rättigheter till musikaliska verk för användning på nätet på den inre marknaden.

28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera och föreslå lösningar för automatisk text- och datautvinning för icke-kommersiella vetenskapliga forskningsändamål, förutsatt att tillstånd för läsning av verket beviljats, med beaktande av alternativ såsom licensieringsmodellen, som redan utvecklats i vissa medlemsstater, i syfte att göra det möjligt för forskarna att upprätthålla Europas konkurrensposition i en global miljö.
29. Europaparlamentet betonar behovet att främja ökad driftskompatibilitet, särskilt för programvara och terminaler, eftersom bristande driftskompatibilitet hindrar innovation, minskar konkurrensen och skadar konsumenterna. Parlamentet menar att bristande driftskompatibilitet kan leda till att en viss produkt eller tjänst dominerar marknaden, vilket i sin tur hämmar konkurrensen och konsumenternas valmöjligheter i EU.
30. Europaparlamentet konstaterar att den stora utbyggnaden av internettäckningen har lett till nya former av användning av verk, och efterlyser adekvata kompensationslösningar för rättsinnehavarna i den digitala miljön, som också säkrar medborgarnas tillgång till kulturvaror och kunskap.
31. Med full respekt för subsidiaritetsprincipen uppmanar Europaparlamentet kommissionen att undersöka huruvida de befintliga åtgärderna för att garantera skälig ersättning åt rättsinnehavare för mångfaldigande utfört av fysiska personer för privat bruk, såsom privatkopieringsavgifterna, är aktuella och effektiva lösningar.
32. Europaparlamentet uppmuntrar bibliotek och arkiv att ingå frivilliga avtal med rättsinnehavare, vilket skulle göra det möjligt för dem att uppfylla sitt offentliga uppdrag i det digitala samhället, samtidigt som rättsinnehavarnas rättigheter respekteras.
33. Europaparlamentet betonar att alla lagstiftningsförändringar på området bör trygga tillgången för alla, särskilt för personer med funktionsnedsättning, till produkter och tjänster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter, och de bör således säkra en anpassning till den digitala miljön. Att användare med funktionsnedsättning inte kan köpa innehåll i lämpligt format kan utgöra ett handelshinder för företag och minska den kulturella produktionen och innehållsutbudet i medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar EU att ratificera Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för synskadade personer och personer med läshandikapp, som kräver ett obligatoriskt undantag för icke-kommersiell användning för funktionshindrade, om användningen har direkt samband med funktionshindret, i den utsträckning som krävs med hänsyn till funktionshindret i fråga.
34. Europaparlamentet betonar att upphovsrättens effektivitet beror på effektiviteten hos de genomförandeåtgärder som har införts för att skydda den, och att genomförandet av upphovsrätten måste vara robust för att en blomstrande och innovativ kulturell och kreativ sektor i Europa ska säkras.

35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att beakta den snabbt ökande användningen av kreativt innehåll i användarskapat innehåll och på plattformar för sociala medier på internet, och att vid översynen av upphovsrättsliga regler förbättra användarinformation om skyldigheter för den som medvetet tillhandahåller hyperlänkar till icke-godkänt innehåll eller länkar som kringgår betalväggar. Alla nya förslag bör syfta till att skydda immateriella rättigheter och slutanvändarna samt främja ett dynamiskt internet, där tekniken och internettillgången kan fortsätta att ge individer möjlighet att vara innovativa och kreativa. Vidare skulle kommissionen kunna föreslå en rättslig definition av ”offentligt tillgängliga verk” och se till att dessa verk skyddas mot privat bemäktigande, antingen genom digitalisering eller med hjälp av andra medel.
36. Europaparlamentet noterar med oro att det värde som genereras i den digitala ekonomin från utnyttjandet av upphovsrättsligt skyddade verk inte är rättvist delat med rättsinnehavarna, bland annat på grund av systemet för beskattning av tjänsteleverantörer. Parlamentet uppmanar kommissionen att utreda omfattningen och konsekvenserna av denna värdeöverföring till internetmellanhänderna.
37. Europaparlamentet uppmuntrar kommissionen att fortsätta dialogen och samarbetet med Förenta staterna om parternas respektive upphovsrättsliga regelverk, inom ramen för förhandlingarna om det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar, för att åtgärda potentiella hinder för marknadstillträde och handelshinder
38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anpassa och standardisera de undantag och inskränkningar som tillåts enligt regelverket i den analoga miljön till den nya digitala situationens kontext och i synnerhet till tekniken med datormoln.
39. Europaparlamentet anser att det krävs gemensamma insatser för att bekämpa upphovsrättsliga intrång i EU i syfte att garantera skyddet för upphovsrätten och en skälig ersättning. Parlamentet understryker behovet att öka konsumenternas medvetenhet om konsekvenserna av intrång i upphovsrätten och närstående rättigheter och kräver en korrekt lösning som ser till att ingen kan tjäna på upphovsrättsliga intrång.
40. Europaparlamentet fäster uppmärksamheten vid direktiv 2013/37/EU av den 26 juni 2013 om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, som erbjuder en gemensam rättslig ram för en EU-marknad för uppgifter som innehas av myndigheter (information från den offentliga sektorn) och även innehåller bestämmelser om öppenhet och konkurrens.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	14.4.2015
Slutomröstning: resultat	+: 47 -: 11 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Jerzy Buzek, Soledad Cabezón Ruiz, Philippe De Backer, Christian Ehler, Peter Eriksson, Fredrick Federley, Adam Gierek, Theresa Griffin, András Gyürk, Roger Helmer, Hans-Olaf Henkel, Dawid Bohdan Jackiewicz, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Ernest Maragall, Edouard Martin, Csaba Molnár, Nadine Morano, Dan Nica, Aldo Patriciello, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Miloslav Ransdorf, Michel Reimon, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Neoklis Sylikiotis, Antonio Tajani, Dario Tamburrano, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Miguel Urbán Crespo, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Hermann Winkler, Anna Záborská, Flavio Zanonato
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Pascal Arimont, José Blanco López, Simona Bonafè, Lefteris Christoforou, Cornelia Ernst, Eugen Freund, Michèle Rivasi, Pavel Telička, Marco Zullo
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Daniela Aiuto, Stanisław Ożóg